

3.8 A tagállamoknak konzultálniuk kell az NGO-kkal és a szociális partnerekkel, amikor a 26. §. (2) bek. alapján az értékelést végzik.

4. Következtetések

4.1 Az EGSzB úgy értékeli, hogy a 2005/2010 időszakra tervezett Európai Menekültügyi Alap (ERF) létesítését célzó javaslat megalapozott, forrásokkal kellőképpen ellátott és oly módon szervezett, hogy az megkönnyítse a tagállamok és a Közösség közös felelősségvállalását. Azt is kiemeli, hogy a befogadást és beilleszkedést továbbra is a józan menekültügyi politika sarkköveiként kell kezelni.

4.2 Az EGSzB értékeli azt a tényt, hogy a javaslat szerint a tagállamok és az általuk felállítandó felelős hatóságok feladata minden fontos szereplő, különösen a civil társadalmi szervezetek és a regionális és helyi hatóságok bevonása az egyre haté-

konyabbá váló partnerségi kapcsolatba. Kiemeli mindazonáltal, hogy az ERF II végrehajtási utasításainak hatékony akciókat és lényegretörő, átlátható eljárásokat kell nyújtani kell a nem tagállam szereplők számára.

4.3 Az EGSzB aláhúzza annak szükségességét, hogy közös kritériumokat kell meghatározni a menekültügyek adatainak gyűjtésére, részben azért, hogy biztosítani lehessen a tisztességes egyensúlyt és az összehasonlíthatóságot a különböző országokban hozott intézkedések között, és sürgeti, hogy a Közösségi akciók elsősorban az új tagállamokban létesített közigazgatási és gazdálkodási kapacitások fokozására és fenntartására koncentráljanak.

4.4 Az EGSzB reméli, hogy az ERF II javaslatról a döntést minél hamarabb meghozzák és megfelelő és átlátható végrehajtási utasítással támogatják.

Brüsszel, 2004. június 2.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Roger BRIESCH

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő témában: Javaslat arról, hogy az Európai Parlament és a Tanács alkosson rendeletet a gázellátó hálózatokhoz történő hozzáférés feltételeiről

(COM(2003) 741 végleges – 2003/0302 (COD))

(2004/C 241/11)

2004. január 23-án a Tanács úgy döntött, hogy az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 95. és 251. cikke értelmében kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő témában: Javaslat arról, hogy az Európai Parlament és a Tanács alkosson rendeletet a gázellátó hálózatokhoz történő hozzáférés feltételeiről.

A „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció, melynek az volt a feladata, hogy a Bizottság munkáját előkészítse ezzel a témával kapcsolatban, 2004. május 10-én fogalmazta meg véleményét. Az előadó Sirkeinen úrhölgy volt.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 409., június 2-i és 3-i plenáris ülésén (2004. június 2-i összejövetelén) 154 igen, 1 nem és 10 tartózkodással a következő véleményt fogadta el:

1. Bevezetés

1.1 A második gázpiaci irányelv, amelyet 2003. júniusában fogadtak el, a várakozások szerint tartalmazza a szabályozó keretek azon szükséges szerkezeti változásait, melyek a földgáz belső piacának teljessé válása előtt álló, még megmaradó korlátokat bontják le. Az irányelv rendelkezései szerint minden, nem háztartási fogyasztó jogosult 2004. július 1-jétől szabadon megválasztani gázszolgáltatóját és valamennyi fogyasztó részére nyitva áll ugyanez a jog 2007. július 1-jétől. Rendelkezései szerint harmadik felek is hozzáférhetnek az ellátó és elosztó hálózatokhoz a meghirdetett és szabályozott díjtáblázatok alapján, hozzáférhetnek a tároló létesítményekhez kialakított, vagy szabályozott feltételek alapján, a nagy és közepes méretű

elosztó társaságok jogszerűen bonthatják meg az ellátó hálózatot és minden tagállamban szabályozó hatóságot kell létrehozni.

1.2 Annak érdekében, hogy a belső gázpiac elérje a célját, további részletes intézkedésekre van szükség annak a módnak az eldöntésére, ahogyan az ellátó rendszereket üzemeltetni kell. Az elektromos energiaellátásban már életbe léptettek hasonló intézkedéseket egy, 2003. júniusában elfogadott rendelettel. A jelen rendelet rendelkezik a közös díjszabási szerkezetről, a határokon átnyúló kereskedelem vonatkozásában is, rendelkezik az összekötési kapacitásokról szóló tájékoztatás kérdéseiről és a túltelítettség kezelésének szabályairól.

1.3 Az Európai Gázszabályozási Fórum, amelynek célja a gázpiac gyakorlati ellátási szabályainak kifejlesztése, félévenként ül össze Madridban. A Fórumon részt vesz az Európai Bizottság, a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, és a gázszektor ipari és hálózati fogyasztói. A Fórum 2002. februárjában megállapodott a „Jóhiszemű TPA-k (harmadik felek hozzáféréseinek) gyakorlati irányelveiről”, és 2003. szeptemberében egy sor módosított, részletesebb irányelvről. Ezek az irányelvek nem kötelező erejűek, és elfogadásuk önkéntességi alapon történt, de a hálózati rendszerek üzemeltetői és más felek vállalták betartásukat.

1.4 Az Európai Bizottság figyelte, hogy a hálózati rendszerek üzemeltetői betartják-e az irányelveket, és azt jelentette, hogy még mindig nagyarányú és elfogadhatatlan szinten van az, ahogyan nem tartják be azokat. Az Európai Bizottság szerint attól még messze vagyunk, hogy mindenki számára azonosak legyenek a feltételek a gázellátó hálózathoz történő hozzáférés kérdésében.

2. A Bizottság javaslata

2.1 Az Európai Bizottság javaslatának célja, hogy megerősítse a belső gázpiacot a legutóbbi Madridi Fórum határozatai alapján egy új, európai szintű gázellátó hálózati szabályozási keret létrehozásával. A javasolt szabályok a határokon át történő elektromos energiacsere meglévő jogszabályainak. A javasolt szabályok a már létező, határokon túli energiacserevel kapcsolatos jogszabályokon alapulnak, de túlmennek azokon, mert kiterjednek a hálózati hozzáférés kérdésére is és a különböző tagállamokon belül működő gázellátó hálózatokra is.

2.2 A rendelet a gázellátó hálózatokhoz történő hozzáférés feltételeiről rendelkezik a kötelező erejű részletes irányelvek elfogadásáról, melyeket a Madridi Fórumon elfogadott jelenlegi Jó Gyakorlati Irányelvekre alapoztak (kivételek ez alól a jelenlegi tarifákkal kapcsolatos kérdések) és amely lefedti:

- az ellátási rendszer üzemeltetői által harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatásokat,
- a kapacitások allokálását és a túlterhelések irányítási rendszerét, beleértve azt, hogy létesítenek-e ilyent, vagy sem, és a másodlagos kereskedelmi mechanizmusokat,
- az átláthatósági követelményeket,
- a díjszabás szerkezetét és ennek következményeit, beleértve a terhek kiegyenlítését.

2.3 A rendelet arról is rendelkezik, hogy milyen módszerrel kell ezeket az irányelveket kifejleszteni a bizottságban (komitológiai eljárás). Nemzeti szabályozó testületeket irányoz elő annak biztosítására, hogy a megállapodott irányelveket be is vezetik.

3. Általános megjegyzések

3.1 A javasolt rendelet célja, hogy tisztességes szabályokat állapítson meg a földgázhálózatokhoz való hozzáférés érdekében. Az alapvető célok: a belső gázpiacon a verseny élénkítése és minden fogyasztó számára az ellátási biztonság növelése, ilyen módon oldják meg azt, hogy bátorítani kell a beruházásokat a gázellátási infrastruktúrába. Jelenleg elegendő a kapacitás az EU gázellátási hálózatában, de ez nemsokára megváltozhat, mivel a gáz iránti kereslet igen gyorsan nő. Az abból a tényből fakadó ellátási és biztonsági kérdések, hogy az EU egyre inkább nem EU-országokból található gázkészletektől függ, igen fontossá teszik a gázszállítási infrastruktúra tudatos irányítását és szabályozását.

3.2 A Madridi Fórum irányelvei már hatályban vannak 2002. februárja óta, és jelenlegi, módosított formájukban is több mint fél éve. A gázvezeték üzletág képviselői azt állítják, hogy az eltelt idő túl rövid volt ahhoz, hogy a bevezetésre vonatkozó bármilyen következtetést le lehessen vonni, és a legszívesebben megmaradnának az önkéntes csatlakozás mellett valamint a második gázpiaci irányelv által lehetővé tett szubszidiaritás elvén alapuló nemzeti jogszabályok mellett. Kihangsúlyozzák, hogy megbízható, stabil és ösztönzőkön alapuló kereteket kell létrehozni annak érdekében, hogy a beruházásokat lehetővé tegyék és a beruházók kockázatait a minimumra szorítsák.

3.2.1 Ide kívánczik a kérdés, hogy a bevezetés késedelmének fő oka nem az üzemeltetők alapvető alkalmazkodási képtelenségében rejlik-e. Ehhez az Európai Bizottság azt jegyezte meg, hogy számos tagállamban az alkalmazkodást végrehajtották a megadott időkereteken belül.

3.2.2 Egy másik megjegyzés volt az alkalmazkodás ütemével kapcsolatban, hogy az elektromos táphálózatokhoz való határokon túli hozzáférésről szóló rendeletet már 2003. közepén jóváhagyták, vele kiegészült az elektromos piaci irányelv, amelyet pedig ugyanakkor hagytak jóvá, amikor a gázpiaci irányelvet.

3.3 Mindezeket az érveket összevéve, az EGSzB kedvezően fogadja az Európai Bizottság rendelettervezetét a gázellátó hálózatokhoz történő hozzáférés feltételeiről. Az EGSzB-nek mindazonáltal néhány kommentárt kell fűznie a rendelettervezet tartalmához.

3.4 A rendelettervezet hatóköre egy még megvitatandó kérdés: Le kell-e fednie minden gázvezeték az EU-n belül, vagy csupán a határokon átmenő vezetésekre vonatkozik? Kiterjed-e a hatálya a tárolóberendezésekre is? Az EGSzB támogatja, hogy létrejöhessen a belső gázpiacon egy stabil, hatékony és jogharmonizált szabályozó keretrendelkezés, melyben egyesül a szubszidiaritás elvének tisztelete és a határokon átnyúló kereskedelem növelése. Mindezt figyelembe véve, és az irányelvvél kapcsolatos megállapodás értelmében a Madridi Fórumnak minél előbb szabályoznia kell a tároló létesítményekhez való hozzáférést.

3.5 A kulcskérdés az, hogyan kell előkészíteni a rendeletben előírt szabályok módosítását és dönteni róluk. Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy legyen ebben segítségére a határokon át történő elektromos energiacsere-hálózathoz való hozzáférés feltételeiről szóló rendelet 13. §-a értelmében felállítandó bizottság. A jelenlegi szabályokban a Madridi Fórumon állapotok meg, ahol a vezetékrendszer üzemeltetői és a hálózat felhasználói is képviselve voltak. Bevonásukat a jövőben is garantálni kell azáltal, hogy a rendelet ismerje el, hogy a jövőbeni módosításokat a Madridi Fórumon kötött megállapodásokra kell alapozni például, ha a 14. §-hoz egy kiegészítést, vagy beszámolót hagynak jóvá.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Annak érdekében, hogy megkönnyítsék az irányelvek módosítását és elkerüljék annak szükségességét, hogy magán a rendelet szövegén nemsokára módosítani kelljen, a fogalmi meghatározásokat (2. §.) ki lehetne egészíteni úgy, hogy számításba veszik az irányelvek előrelátható módosításait.

4.2 Hálózathasználati tarifák (3. pont):

Az első pontban többek között az is szerepel, hogy a tarifákban ténylegesen tükröződnek a befektetési költségek, a kívánt nyereséget is beleértve. Az EGSzB elfogadja ezt a kitételeket, amennyiben a „költség” szó a következőképpen módosul: „gazdaságilag hatékony költség”. Ebben az esetben a felhasználó méltányos árakra számíthat.

Az első pont után jön ez a mondat: „az egyes esetekben majd a tarifák nemzetközi összehasonlító elemzését is figyelembe kell venni.” Az EGSzB ezt a fogalmazást pontatlannak tartja és úgy gondolja, hogy ez hátrányos a felhasználók számára. Az EGSzB ezért azt javasolja, hogy ezt a részt töröljék.

4.3 A 14. §-t ki kell egészíteni olyan értelemben, hogy hozzá kell venni az érdekelt személyek bevonását javasolt bizottsági (komitológiai) eljárásba.

4.4 Amikor a rendelet bevezetését az Európai Bizottság ellenőrzi, szem előtt kell tartania az összes érdekelt fél érdekeit is. Ezt számításba kell venni a 15. §-ban.

4.5 Azokat az idetartozó hálózati pontokat, amelyekről az információt nyilvánosságra kell hozni, most már meghatározza a rendelettervezet függelékének 3.2. pontja. Azokat a fogalmi meghatározásokat, melyek életfontosságúak az átláthatóság szempontjából nézve, külön cikkelyként kell felvenni a rendelet szövegébe, hogy későbbi módosításaikat csak közös döntéssel lehessen keresztülvinni.

4.6 Az EGSzB hangsúlyozza a gáz-infrastruktúra kényes és stratégiai mivoltát: a hálózatok közötti egyensúly, a csomópontok nyomásküszöbszintje, a gázvezetékeken vagy cseppfolyós állapotban való szállításához szükséges infrastruktúra kifejlesztése, telítettségi küszöbök felmérése. A közösségi szabályozásnak olyan eszközöket és intézkedéseket kell lehetővé tennie, melyek megkönnyítik a hosszú távú tervezést az ezen a területen működő szolgáltatók működésének a szabályozását.

Brüsszel, 2004. június 2.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Roger BRIESCH